

Obcí Budiměřice, Rašovice a Šlotava

100 LET VZNIKU REPUBLIKY

Období 1. světové války a vzniku Československa v našich vesnicích

V letošním roce si připomínáme 100. výročí konce 1. světové války a vznik Československa. V tomto článku se pokusíme krátce popsat život v Budiměřicích a ve Šlotavě během tohoto období a vyhlášení našeho nového státu. Chtěli bychom tím přispět k poznání této přelomové doby. Navazujeme na náš již dříve uveřejněný příspěvek v našem Zpravodaji, jenž byl věnován 1. světové válce. Nejprve budou v následujícím odstavci uvedena základní historická fakta.

Válka začala v roce 1914 po atentátu na následníka rakousko - uherského trůnu Ferdinanda D'Este v Sarajevu, který byl proveden srbským studentem Gavrilo Principem, dne 28. června. Jako odvetu vyhlásilo Rakousko-Uhersko Srbskému království válku. V tu dobu se střetávaly politické a hospodářské zájmy dvou bloků: Centrálních mocností (Rakousko-Uhersko a Německo) a Dohody (Francie, Velká Británie a Rusko). Během krátké doby státy obou mocenských seskupení vstoupily do vojenského střetu. Tím se válečný konflikt rozšířil do celé Evropy a později do celého světa. V průběhu roku 1915 se zapojila do vojny Itálie po boku států Dohody. V dalších letech zahájily vojenské operace Spojené státy americké a Japonsko.

Vstup Rakouska-Uherska do války byl oznámen císařem Františkem Josefem I.

vydáním „Manifestu - Mým národům“. Po něm následovalo vyhlášení mobilizace 17. října 1914. Podle Pamětní knihy z Budiměřic narukovalo v našich dvou vesnicích 28 mužů ve věku 20 až 37 let a 6 ve věku 38 až 42 let do armády. Práce na polích a ve stájích museli zastat jejich ženy, děti a rodiče. Další odvody mužů na frontu pokračovaly v následujících letech.

Naši rodáci byli nasazeni zejména na východní frontě v Haliči. Zde probíhaly prudké boje mezi vojsky Rakouska-Uherska a Ruska. Na obou stranách byly velké ztráty na životech.

Již v únoru 1915 dva naši rodáci padli a dva byli raněni. Do konce roku zemřeli další 4 vojáci z našich vesnic. Později zejména v letech 1917 a 1918 řada našich vojáků bojovala v severní Itálii.

Každým rokem během války prováděla komise sestavená ze starosty, řídícího učitele, členů vojenské správy a úředníků okresní správy sčítání osob a evidenci zásob obilí a paliva v našich vesnicích. Dále bylo rozhodováno o tom, zda dotyčný bude či nebude jako nepostradatelný vyreklamován z vojny, zda rodiny a hospodářství dostanou požadované materiální přilepšení. Funkci starosty v této těžké době vykonávali pánové František Pošík a později Václav Novotný.

pokračování na straně 2...

Vážení spoluobčané,

do rukou se vám dostává výjimečně vydání Zpravodaje, které svým nezaměnitelným designem odkazuje na 100. výročí vzniku národního státu Čechů a Slováků, které právě v těchto dnech slavíme.

Dramatickou dobu před sto lety, kdy se uprostřed Evropy rozvrácené končí válkou zrodila naše republika, nám připomene článek pana Václava Cyruse. Dozvíme se v něm, jak válka a založení Československa ovlivnily život v našich obcích.

S potěšením bych vás rád pozval na slavnostní páteční lampiónový průvod, který zamíří právě k pomníku padlých v Budiměřicích, jehož zbudování v roce 1919 je zmíněno v historické článku. Jako příspěvek k výročí obec upravila okolí pomníku. Bohužel se nepodařilo včas zprovoznit jeho osvětlení, na které si budeme muset ještě několik týdnů počkat.

Na začátku října proběhly volby do místního zastupitelstva, jejichž výsledky přinášíme v přehledné tabulce. Myslím, že za 48% volební účast při existenci jedné kandidátní listiny se nemusíme stydět. Ve Zpravodaji vás také zveme na ustavující zasedání nového zastupitelstva konané dne 31.10.2018.

S úctou,

Marek Merhout, starosta

V tomto čísle:

- Článek Ing. Václava Cyruse o období 1. SV a vzniku Českoslovenka
- Lampiónový průvod
- Volby do zastupitelstva a ustavující zasedání
- Parkování na chodnících
- Hledáme zájemce o práci
- Informace ze zasedání zastupitelstva 2.10.2018
- Vánoční strom pro Budiměřice
- Koncert Jakuba Smolíka

Období 1. světové války a vzniku Československa v našich vesnicích

...pokračování ze strany 1

V roce 1915 bylo v Budiměřicích a Šlotavě přihlášeno 712 osob. V posledním roce války 1918 to bylo 650 osob. Během vojny bylo ubytováno v našich vesnicích 18 srbských zajatců. Také byl poskytnut azyl 19 židovským utečencům z Haliče. Ve Šlotavě byl zřízen lazaret, kde se léčili ranění z fronty. Je tedy zřejmé, že válka změnila život v našich vesnicích.

Podle zápisů z kroniky byly evidovány v červnu 1918, několik měsíců před koncem války, následující počty mužů v tzv. svazku vojenském. Na frontě bojovalo 24 mužů. V zázemí bylo 28 osob. Jednalo se o správu obce - starosta a řídící učitel. Ostatní uvolnění muži z fronty pracovali v jednotlivých hospodářstvích, aby byla zajištěna produkce potravin. Dále byli zaměstnáni na dráze a v nemocnicích. Celkově od zahájení války do poloviny června 1918 padlo 6 mužů a 4 byli nezvěstní. V ruském zajetí byli 4 vojáci. Další tři muži podlehlí svým zraněním v nemocnicích během roku 1919.

Ke konci války v období v letech 1917-1918 byl velký nedostatek potravin zejména ve městech. Na vesnicích probíhaly vojenské kontroly a často byly potraviny zabavovány pro vojsko. Protože tradiční zásobování obyvatelstva bylo v tu dobu už neudržitelné, byly zavedeny potravinové lístky na základní druhy potravin. Také byly odvezeny oba bronzové zvony kostela sv. Prokopa v Budiměřicích do zbrojních závodů: velký v r.1916 a malý v r.1918.

Z českých a slovenských dobrovolníků v zajateckých táborech v Rusku a Itálii byly vytvořeny v letech 1917-18 Československé legie. K nim přibyli další vojáci, kteří přeběhli frontovou linií. Legionáři včetně 9 našich rodáků bojovali proti armádám centrálních mocností.

V druhé polovině roku 1918 vojska centrálních mocností byla poražena vojsky Dohody. K tomu přispěli významně i vojáci Spojených států amerických. Dne 3.11.1918 kapitulovalo Rakousko-Uhersko. V lednu 1919 byla zahájena konference ve Versailles u Paříže, kde byl uzavřen mír. Vítězné mocnosti rozhodly o rozpadu Rakouska-Uherska. Na jeho území vzniklo několik států. Mezi ně patří i Československo. Zasluhu na tom mají zejména politici: T.G. Masaryk, E. Beneš a R. Štefánik. Je třeba konstatovat, že bez existence legií by nemohli usilovat o vytvoření samostatného státu. Hlavním důvodem rozpadu Rakouska-Uherska byla neschopnost vládnoucí elity, převážně šlechtického původu, reagovat na vznik národních hnutí v různých částech monarchie. Ta požadovala autonomní uspořádání v habsburské říši. To však vláda nechťela splnit.

Bojiště kruté 1. světové války si vyžádala životy nejméně 14 rodáků z Budiměřic a Šlotavy. To plyne z počtu jmen uvedených na pomníku v Budiměřicích. Někteří z nich byli velmi mladí. Řada vojáků se vrátila z války s trvalým poškozením zdraví.

Před uzavřením míru dne 28. října 1918 byla v Praze vytvořena Národní rada. Ta vyhlásila na Václavském náměstí vznik samostatného Československa. Ve všech větších správních městech v Československu byly sestaveny tzv. okresní národní výbory, jejichž členy byly příslušníci stávajících politických stran. V našem okolí v Nymburce a Poděbradech již v noci z 28. na 29. října byly strhány rakouské státní znaky - dvojhlaví orli z úředních budov.

To se stalo i ve škole v Budiměřicích. Na budově byl vztyčen červenobílý prapor. Z učeben byly odstraněny portréty císaře Karla I. a nahrazeny portréty T.G. Masaryka a prezidenta USA H. Wilsona. Ve škole byl oslaven vznik republiky až 8. listopadu, neboť v tom čase vyučování bylo přerušeno z důvodu výskytu nebezpečné epidemie tzv. španělské chřipky.

Ještě je třeba uvést Slavnost vánočního stromu, jež se konala 20.12.2018 ve spolupráci školy a místního zastupitelstva. Bylo pořádáno divadelní představení s názvem Její pastorkyně od Gabriely Preissové v provedení budiměřického

divadelního spolku.

Pomník padlým v Budiměřicích byl zhotoven v roce 1919 jičínskou kamenickou firmou-Stuchlík v ceně 2 700 Kč. Z toho 500 Kč bylo získáno sbírkou mezi obyvateli vesnic a zbytek 2 200 Kč poskytli budiměřičtí divadelní ochotníci ze vstupného vybraného na jejich představeních.

Závěrem je třeba zdůraznit, že Československo vzniklo v důsledku porážky Rakouska - Uherska v 1. světové válce. Počet lidských obětí byl vysoký. Přibližně třetina mužů z Budiměřic a Šlotavy, kteří bojovali na frontě, zemřela. Československo jako státní útvar existovalo 74 let (1918 - 1992). V roce 1992 došlo k jeho rozdělení na Českou a Slovenskou republiku.

Poznámka: Autor při psaní tohoto příspěvku čerpal z historické literatury o Nymburku, Poděbradech a 1. světové válce. Konkrétní údaje o našich vesnicích lze najít v Pamětní knize Budiměřic. Tu začal psát řídící učitel pan Čáp. Dodáváme, že v každé obci musela být vedena Pamětní kniha dle nařízení vlády Československa z roku 1919. Nebýt tohoto užitečného nařízení, nevěděli bychom o životě předků v našich vesnicích příliš mnoho.

Ing. Václav Cyrus, Budiměřice č.p.17

Obec hledá zájemce o práci

Obecní úřad hledá zájemce o práci v trvalém pracovním poměru na pozici **pracovník údržby obce** s následující náplní práce:

- Údržba veřejné zeleně
- Drobné stavební práce
- Údržba obecního majetku
- Úklid veřejného prostranství

Je vyžadován **řidičský průkaz skupiny B** a časová flexibilita pro občasnou práci mimo pracovní dny. Základy práce na PC výhodou.

Parkování na chodnících

Za několik týdnů bude možné prohlásit, že podél každého metru krajských silnic vede alespoň po jedné straně chodník. Takový úkol jsme si dali před 4 roky jako cíl, ale v jeho dosažení jsme věřili velmi opatrně. Jejich vybudování si vyžádalo i přes získané dotace nemalé investice z obecního rozpočtu a velké úsilí mnoha lidí.

Naprostá většina majitelů přilehlých nemovitostí respektuje fakt, že chodník slouží pro pohyb chodců, kterým poskytuje zejména ochranu před projíždějícími vozidly. Není to úplně samozřejmé, protože si plně uvědomují, že mnohým z nich umístění chodníků před jejich dům přineslo komplikace. Za jejich přístup bych jim rád jménem lidí používajících chodník poděkoval. Za obec si dovoluji přislíbit, že tam, kde to bude možné, budeme postupně vylepšovat možnosti pro zaparkování vozidel. Samozřejmě to nebude možné všude a bude nutné rovněž brát zřetel na jiné funkce veřejného prostranství.

Bohužel se setkáváme čas od času s případy, kdy auto zaparkuje na chodníku a tím znemožní chodcům jeho užívání. Nejde pouze subjektivní dojem, ale stížnosti na tento problém se objevily i v nedávné občanské anketě. Myslím, že je úplně zbytečné rozvíjet úvahy nad tím co je a co není správné. Zcela jednoduše – zaparkovaná auta na chodník nepatří.

Otázkou je, co může obec s takovými případy za neexistence městské policie dělat? Odpověď jsme našli společně s oddělením přestupkových agend na MěÚ Nymburk. Obec má zcela shodné možnosti jako běžný občan. V případě výskytu vozidla parkujícího na chodníku pořídit fotodokumentaci a celý případ předat právě na úřad v Nymburce, který případ posoudí a zahájí s majitelem vozidla přestupkové řízení.

Osobně to považuji za krajní řešení, protože věřím v zdravý úsudek nás všech. Na druhou stranu – pokud by to byla jediná možnost, jak zaručit volné chodníky pro chodce, nebude zbyť.

Marek Merhout, starosta

Schránka obecního úřadu v Rašovicích na autobusové zastávce

Pro občany Rašovic jsme s cílem úspory jejich času a zvýšení komfortu umístili na boční stranu autobusové zastávky kovovou schránku, do které je možné vkládat poštu určenou pro obecní úřad. Je zřejmé, že **by neměla být používána pro důležité dokumenty**, které bude vždy nutné doručit osobně nebo jako doporučenou zásilku. Ale zcela jistě je výhodnou náhradou za vhození do schránky na budově OÚ v Budiměřicích. Věříme, že novinku rašovičtí ocení.

Informace ze zasedání zastupitelstva

Datum: 2.10.2018 17:00

Přítomní zastupitelé: Mgr. Vladimíra Kolbabová, Bc. Radka Kubínová, Jaromír Chochola, Ing. Tomáš Dvořák, Bc. Josef Ditrich, Bc. Marek Merhout

Omluvení zastupitelé: Aleš Hrubý

Prvním bodem jednacím bodem byla **aktualizace seznamu investic zařazených za Budiměřice do tzv. intervenčního plánu MAP** (Místní akční plán) Nymbursko. Jde o seznam projektů, které by měly mít pozitivní vliv na kvalitu školství v našem regionu. V roce 2016 jsme za naši obec zařadili možnou přestavbu školní pudy na učebnu. Protože stále více se jeví celková rekonstrukce školy jako problematická, zastupitelstvo do plánu investic navrhlo výstavbu **nové budovy mateřské a základní školy**. Na jednání bylo zdůrazněno, že se nejedná ze strany obce o žádný závazek. Pokud by však projekt nebyl v seznamu zařazený, potom by v případě rozhodnutí výstavbu realizovat nebylo možné získat dotaci z prostředků IROP.

V druhém bodu došlo k **úpravě rozpočtu základní školy** vyvolené administrativní změnou, kdy nově od září bude příspěvek na obědy pro zaměstnance školy hradit přímo obec. Předtím obec zasílala prostředky škole, která hradila faktury. Změna nemá žádný finanční dopad na obecní rozpočet.

V posledním bodě zastupitelstvo **pověřilo starostu podpisem smlouvy o poskytnutí dotace s SFDI** (Státní fond dopravní infrastruktury) na výstavbu nových chodníků v Budiměřicích.

V následné diskuzi se řešila otázka **připravované změny jízdních řádů v souvislosti se zavedením PID** (Pražská integrovaná doprava) do Budiměřic a Rašovic. Pozitivní bude zvýšení počtu autobusů zajiřdějících zejména do Budiměřic. Zvláštní pozornost se ale věnovala zrušení stávajícího autobusu 15:05 z Nymburka směrem na Rašovice. Cestující by museli čekat až do 16:05. Zastupitelé pověřili starostu, aby se pokusil např. ve spolupráci s obcí Netřebice jednat o zachování uvedeného spoje projíždějícího Rašovicemi.

Jednalo se o poslední zasedání stávajícího volebního období. Dalším bude až ustanovující zasedání, které se bude konat **31. října 2018**. Do té doby obec povede stávající starosta.

Vánoční strom pro Budiměřice

Snad nic se tak nemění jako situace s vánočním stromem u úřadu v Budiměřicích. Před pár lety se usazoval přivezený strom a vždy jsme si přitom užili spoustu legrace. Pak jsme se rozhodli na stejném místě vysadit přírodní jedli, ale tam musela ustoupit nově zbudovaným parkovacím místům. Stromku nám bylo líto, a tak jsme ho přesadili naproti do parku. Bohužel přesazení nepřežil a byl nahrazen novou jedličkou. Ale ani ta neměla štěstí a přes veškerou péči letošní vedra nepřežila.

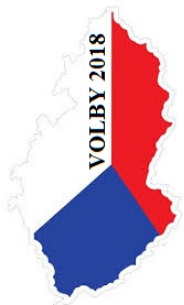
Než najdeme a připravíme definitivní řešení umístění vánočního stromu v Budiměřicích, vrátíme se k původnímu způsobu – dovezenému a postavenému stromu.

Pokud je mezi čtenáři Zpravodaje někdo, kdo by se rád zbavil na své zahradě vhodného stromu a rád by ho věnoval obci, nechť se prosíme co nejdříve ozve na obecním úřadě.

Předem mnohokrát děkujeme!

Výsledky voleb do zastupitelstva

Ve dnech 5. a 6. října proběhly v České republice volby do zastupitelstev místních samospráv. Nejinak tomu bylo i v Budiměřicích, kde jsme volili tradičně ve dvou okrscích – Budiměřicích a Rašovicích. I přes skutečnost, že byla sestavena pouze jedna kandidátní listina, která svým složením až na dvě nové tváře kopírovala stávající zastupitelstvo, přišlo k volebním urnám **celkem 242 voličů**. Porovnáním se seznamem oprávněných voličů to znamenalo **volební účast 48.02%**. Tím jsme mírně překonali celostátní průměr 47.34%.

Hlasy a pořadí jednotlivých kandidátů můžeme vidět v níže umístěné tabulce. Dlužno dodat, že systém komunálních voleb je poměrně komplikovaný a konečné pořadí zvolení velmi závisí na pořadí, v jakém je kandidát nasazen na kandidátní listinu. Pro prostředí obcí našeho druhu by rozhodně bylo rozumnější a spravedlivější sestavovat pořadí přímo podle získaných hlasů.

V každém případě bych rád na tom místě poděkoval všem voličům, kteří přišli k volbám. Jak jsem již psal v minulém Zpravodaji – volební účast nám bude vzpruhou do další práce. Poděkování patří i všem, kdo se podíleli na přípravě a průběhu voleb.

Marek Merhout, starosta

Kandidát	Pořadí na kandidátce	Počet získaných hlasů	Pořadí zvolení	Pořadí náhradníka
KUBÍNOVÁ Radka	2	224	1	
MERHOUT Marek	1	223	2	
KOLBABOVÁ Vladimíra	4	211	3	
CHOCHOLA Jaromír	6	207	4	
DVOŘÁK Tomáš	3	183	5	
DITRICH Josef	7	178	7	
HRUBÝ Aleš	5	159	6	
VARGOVÁ Šárka	9	110		2
KOZEL Jiří	8	91		1

	Budiměřice	Rašovice	Celkem
Počet voličů	190	52	242
Volební účast	49.87%	42.28%	48.02%

Zájemci o práci v kontrolním a finančním výboru

Pokud byste měli zájem se zúčastnit na činnosti výborů zastupitelstva obce Budiměřice jako jejich členové, prosíme kontaktujte nás na obec@budimerice.cz. Uvedené výbory jsou zřizovány v souladu se zákonem 128/2000 Sb. Zákona o obcích.

Předmětem činnosti FV je provádění kontroly hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plnění dalších úkolů, kterými je pověřilo zastupitelstvo. Práce KV pak spočívá v kontrole plnění usnesení zastupitelstva, v kontrole dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti a v plnění dalších úkolů, kterými je pověřilo zastupitelstvo.

Předsedou výborů musí být zvolený člen zastupitelstva (nikoliv však starosta a místostarosta), členem však může být kdokoliv z občanů. Předsedy a členy volí zastupitelstvo.

USTAVUJÍCÍ ZASEDÁNÍ NOVÉHO ZASTUPITELSTVA OBCE BUDIMĚŘICE

se bude konat
ve středu dne 31.10.2018 od 19:00
v zasedací místnosti obecního úřadu v Budiměřicích

Program jednání:

1. Zahájení
2. Určení ověřovatelů zápisu a zapisovatele
3. Určení mandátového a volebního výboru
4. Složení slibu členů zastupitelstva
5. Schválení programu
6. Volba starosty a místostarosty
 - a) Určení způsobu volby starosty a místostarosty
 - b) Volba starosty
 - c) Volba místostarosty
7. Zřízení kontrolního a finančního výboru zastupitelstva
 - a) Určení počtu členů kontrolního a finančního výboru zastupitelstva
 - b) Volba předsedy kontrolního výboru
 - c) Volba předsedy finančního výboru
8. Rozhodnutí o odměnách za výkon funkcí členů zastupitelstva obce
9. Diskuze

Obec Budiměřice vás srdečně zve do Hálkova divadla Nymburk na

Vánoční koncert

Jakub Smolík s kapelou v pondělí 26. listopadu od 19:30

Zdarma je zajištěna doprava autobusem a malé občerstvení před představením

Odjezd: 18:20 Rašovice
18:30 Šlotava
18:35 Budiměřice u mostu

Vstupenky v ceně 320,- Kč si můžete zamluvit na obecním úřadě

Pro seniory z naší obce je vstupenka za 220,- Kč

